

Vergaderjaar 2025–2026

24 515

Preventie en bestrijding van stille armoede en sociale uitsluiting

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 820

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 april 2026

Tijdens het Commissiedebat Armoede- en Schuldenbeleid van 26 maart jl. zijn vragen gesteld door het lid Ceulemans over het Sociaal Klimaatplan. Vanwege de beperkte tijd heb ik toegezegd deze schriftelijk te beantwoorden.

De heer Ceulemans vroeg zich af of het kabinet het eens is dat het Sociaal Klimaatplan mensen niet helpt om de energierekening betaalbaar te maken of uit de armoede te halen.

Het Sociaal Klimaatfonds (SCF) is een nieuw instrument van de Europese Unie dat tot doel heeft om de sociale gevolgen van de klimaat- en energietransitie te verzachten. Het fonds is specifiek gericht op het ondersteunen van financieel kwetsbare huishoudens en micro-ondernemingen, die onevenredig worden geraakt door de stijgende kosten als gevolg van de uitbreiding van het Europese Emissiehandelsstelsel (ETS2). Het SCF is bij uitstek bedoeld om kwetsbare mensen te ondersteunen via de Sociaal Klimaatplannen van lidstaten. De impact van de maatregelen op kwetsbare huishoudens is tevens een belangrijk criterium waarop de Europese Commissie de plannen beoordeelt. Het Sociaal Klimaatplan dat Nederland heeft ingediend bij de Europese Commissie, richt zich op maatregelen die mensen in energiearmoede en kwetsbare micro-ondernemers helpen om de stap naar verduurzaming te maken. In de Kamerbrief van 6 februari jl. over de indiening van het Sociaal Klimaatplan¹, is uw kamer geïnformeerd over de maatregelen die in het plan staan opgenomen. In het Sociaal Klimaatplan zelf staat een uitgebreide impact analyse.

¹ Kamerstuk 22 112, nr. 4258

De heer Ceulemans vroeg tevens wat de netto-opbrengst is voor Nederland uit het Sociaal Klimaatfonds en hoe het fonds wordt verdeeld onder de lidstaten.

Het Sociaal Klimaatfonds heeft een omvang van maximaal € 65 miljard en wordt grotendeels gefinancierd met opbrengsten van ETS-2, het Europees Emissiehandelssysteem voor de gebouwde omgeving, wegvervoer en brandstoffen in andere sectoren.

Inkomsten van de verkoop van emissierechten worden in het Sociaal Klimaatfonds gestopt. ETS-2 is voorlopig uitgesteld tot 2028². Het aandeel uit ETS-2 dat lidstaten zullen bijdragen aan het Fonds, is daarom nog niet vast te stellen.

In de verordening is een duidelijke verdeelsleutel opgenomen. Deze is onder meer gebaseerd op het percentage huishoudens met een risico op armoede en met achterstallige betalingen op hun rekeningen voor nutsvoorzieningen. Nederland kan aanspraak maken op € 720 463 632 voor de periode 2026–2032. Dat gaat om 1,11% van de beschikbare EU-middelen uit het fonds. In de verordening³ staat in bijlage I een tabel met de toewijzing per lidstaat. Ter illustratie, Denemarken ontvangt 0,5% uit het SCF, België 2,55% en Polen 17,6%.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J.A. Vijlbrief

² Kamerstuk 22 112, nr. 4250

³ SCF-verordening (EU) 2023/955